
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 14/1994 - 21 pàgines

Sessió Ordinària del dia 29 de desembre de 1994

El dia 29 de desembre de 1994, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M.I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia següent:

1- Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost general per a 1995, d'acord amb l'article 111.1 del Reglament del Consell General.

2- Examen i aprovació, si escau, de les liquidacions de comptes de l'Administració general i de les entitats parapúbliques corresponents a l'exercici de 1993.

3- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de modificació de l'article 2 del Reglament d'aplicació núm.6 i dels articles 3 i 4 del Reglament d'aplicació núm.10 de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M.I. Srs. Josep Dalleres Codina i Miquel Aleix Areny, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

-M.I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona
-M.I. Sr. Jordi Torres Alís
-M.I. Sr. Joan Travesset Grau
-M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
-M.I. Sr. Miquel Aleix Areny
-M.I. Sr. Josep Areny Fité
-M.I. Sr. Modest Baró Moles
-M.I. Sr. Lasdislau Baró Solà
-M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
-M.I. Sr. Antoni Calvó Casal
-M.I. Sr. Enric Casadevall Medrano

-M.I. Sr. Antoni Cerqueda Gispert
-M.I. Sr. Francesc Cerqueda Pascuet
-M.I. Sr. Jordi Cinca Mateos
-M.I. Sr. Josep Dalleres Codina
-M.I. Sr. Simó Duró Coma
-M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols
-M.I. Sr. Josep Garrallà Rossell
-M.I. Sr. Antoni Martí Petit
-M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
-M.I. Sr. Pere Moles Aristot
-M.I. Sr. Francesc Xavier Mora Baron
-M.I. Sr. Josep Angel Mortés Pons
-M.I. Sr. Enric Pujal Areny
-M.I. Sr. Jaume Riba Sabaté
-M.I. Sr. Josep Anton Ribes Roca
-M.I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa
-M.I. Sr. Gilbert Saboya Sunyé

Hi és també present el M.I. Sr. Marc Forné Molné, Cap de Govern, acompanyat dels M.I. Srs. Manuel Mas Ribó, Ministre de Relacions Exteriors; Joan Tomàs Roca, Ministre d'Economia; Susagna Arasanz Serra, Ministra de Finances; Pere Canturri Montanya, Ministre d'Afers Socials i Cultura, i Carme Sala Sansa, Ministra d'Educació, Joventut i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, Secretari General del Consell General.

(Són les 16h15)

El M.I. Sr. Síndic General:

Abans d'iniciar l'ordre del dia passarem a prendre de jurament o promesa d'acatament al Sr. Enric Pujal Areny, nou Conseller.

Demano dos minuts per anar a posar-nos els abillaments.

(Surten de la sala el Síndic i el Subsíndic i tornen abillats)

El M.I. Sr. Síndic General:

Vós, Sr. Enric Pujal Areny, que heu estat elegit Conseller General, jureu o prometeu acatar la Constitució?

El M.I. Sr. Enric Pujal Areny:

Sí, ho juro.

El M.I. Sr. Síndic General:

Si així ho feu, bon andorrà sereu.

(Aplaudiments)

El M.I. Sr. Síndic General:

Poden seure.

Passem a l'ordre del dia.

El Sr. Estanislau Sangrà, Secretari de Sindicatura, procedeix a donar lectura de l'ordre del dia.

El M.I. Sr. Síndic General:

S'ha rebut una demanda del Sr. Cap de Govern per incloure un nou punt a l'ordre del dia. Demanaria al Sr. Secretari de Sindicatura de voler donar lectura de la carta.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

Va adreçada al Sr. Síndic i diu:

"Molt Il·lustre Senyor,

Tinc l'honor de trametre adjunt a la V.M.I. Sria. el Projecte de llei de modificació de l'article 2 del Reglament d'aplicació núm.6 i dels articles 3 i 4 del Reglament d'aplicació núm.10 de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, aprovat pel Govern en la sessió del dia d'avui, perquè sigui sotmès a l'examen i, si escau, aprovació del Consell General, amb el prec que el vulgueu tramitar d'acord amb l'article 113 del Reglament del Consell General, degut al seu caràcter d'ex-

trema urgència i necessitat en haver d'entrar en vigor les disposicions que conté el proper dia 1 de gener de 1995."

El M.I. Sr. Síndic General:

Sindicatura li atorga la tramitació d'extrema urgència.

Si no hi hagués cap inconvenient, s'inclouria com a tercer punt de l'ordre del dia.

D'acord?

S'accepta.

Doncs, queda augmentat l'ordre del dia amb un tercer punt.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passem, doncs, al primer punt de l'ordre del dia:

1- Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost general per a 1995, d'acord amb l'article 111.1 del Reglament del Consell General.

En aquest cas s'han presentat dues esmenes a la totalitat del text. La primera ha estat presentada per Nova Democràcia; la segona pel Grup Mixt.

Donarem lectura a les dues esmenes: Sr. Secretari de Sindicatura.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

La primera, de Nova Democràcia, diu així:

"Jaume Bartumeu Cassany, Conseller General, President del Grup Parlamentari Nova Democràcia, d'acord amb el que disposen els articles 92 i 93 i de manera especial els articles 109 i 110 del Reglament del Consell General, comparec en representació del Grup Parlamentari Nova Democràcia d'acord amb el que estableix el Reglament intern del Grup Parlamentari de 13 de gener de 1994, i

DIC

Que per la present, dins els terminis establerts en l'Edicte del 26 d'octubre de 1994, prorrogat pels edictes de 17 de novembre i 30 de novembre, passo a formular al Projecte de llei del pressupost general per a 1995 la següent:

ESMENA A LA TOTALITAT AMB EL RETORN DEL PROJECTE DE LLEI DE PRESSUPOST GENERAL PER A 1995 AL GOVERN."

Segueix una motivació de l'esmena.

Pel que fa referència a l'esmena a la totalitat presentada per Iniciativa Democràtica Nacional, s'adreça a Sindicatura i diu:

"El que sotasigna, Vicenç Alay Ferrer com a President suplent del Grup Mixt,

EXPOSA:

Que havent estat publicat el Projecte de llei de pressupost per a 1995, i dins el termini hàbil per a la presentació d'esmenes, el Grup Mixt proposa la següent esmena:

ESMENA A LA TOTALITAT.

Es proposa el retorn del Projecte de llei al Govern."

Segueix així mateix una motivació de la mateixa.

El M.I. Sr. Síndic General:

A fi d'evitar torns repetitius -presentació de l'esmena/defensa de l'esmena- proposaria, com ja es va fer en una altra sessió, defensar conjuntament, per torn de grups parlamentaris, cadascú donant la seva posició davant del Projecte de pressupost... si tothom hi estigués d'acord i en particular els dos grups que han presentat les esmenes.

En tot cas, fariem el torn normal per grups parlamentaris de menor a major, cada grup ja posant de manifest la seva posició. En el cas d'intervenció del Govern s'iniciaria un segon torn en el mateix sentit.

No hi ha oposició?

S'acorda.

Doncs, procedirem... Passo la paraula al Grup Mixt: Sr. Vicenç Mateu.

El M.I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, jo, per a la defensa de l'esmena, faré una argumentació més extensa que la que acompanyava en el seu moment l'esmena.

Permeti'm, Sr. Cap de Govern, de començar amb una cita seva:

"Avui iniciem el procediment legislatiu corresponent al pressupost general de l'Estat andorrà per a l'exercici 1994; un Projecte de pressupost que té unes característiques ben especials tant pel que fa a la seva elaboració

com a la seva incidència en un context de crisi econòmica generalitzada al país.

En efecte, l'elaboració del Projecte de pressupost que ara es sotmet a l'aprovació del Consell General es caracteritza per la precipitació en la seva presentació i entenem que l'actual Govern s'ha limitat a presentar l'antic Projecte de pressupost amb correccions més estètiques que de fons."

Final de citació.

Canviïn 1994 per 1995. I l'inici de la seva intervenció, Sr. Cap de Govern, quan vostè era el portaveu de la Unió Lliberal, en el debat del pressupost de l'any passat és perfectament vigent avui mateix. Novament ens trobem amb un Projecte de pressupost amb unes característiques ben especials, un pressupost heretat que vostès han decidit assumir.

El nostre grup polític, Iniciativa Democràtica Nacional, ha presentat una esmena a la totalitat del Projecte de llei del pressupost per al 1995. Ha presentat esmena a la totalitat davant d'un pressupost que ha quedat orfe tot i que sembla haver estat tot seguit adoptat de manera poc traumàtica, per emprar una expressió a la moda. Però el Projecte de llei del pressupost és al nostre entendre, i en el seu estadi actual, un projecte mancat i incomplet.

M'explico:

D'una banda, des de la perspectiva dels seus originals progenitors, de l'Agrupament Nacional Democràtic, l'actual projecte va ésser concebut juntament amb diferents lleis que estan en procés d'elaboració i que s'inclourien en un marc general d'imposició indirecta, si hem de creure la memòria del pressupost. Mitjançant aquestes lleis hom comptava fer front i cito: "a una part significativa del dèficit previst", que s'eleva a 4873 milions de PTA. Coneixem el Projecte de llei de pressupost; desconeixem, en canvi, aquestes altres lleis que acompanyarien l'actual Projecte i que segons sembla reduirien el dèficit previst. En proposar-nos l'aprovació del pressupost per al 1995 i desconèixer l'estat i la sort d'aquestes lleis se'ns fa molt difícil de fer-ne una valoració política.

D'altra banda, des de la perspectiva dels grups que donen suport al Govern -el Grup dels Tretze- sembla ser que hi hauria tot un seguit d'esmenes pactades destinades a prosperar i que són per a nosaltres altre cop desconegudes, són novament la part que manca, el que ens caldria conèixer per poder valorar adequadament el Projecte de llei del pressupost per a l'any que comença.

Variaran substancialment aquestes esmenes el Projecte que avui discutim? Entraran a tràmit i s'aprovaran les

lleis impositives preparades per l'anterior Govern? Quina serà la magnitud del dèficit? Són preguntes per ara i per a nosaltres, sense resposta.

Ens és, per tant, molt difícil la valoració política del Projecte de pressupost. No obstant això, Iniciativa Democràtica entén que el pressupost és el Projecte de llei política per excel·lència. És aquí on els governs i els grups polítics que els suporten mostren a les clares, amb l'evidència dels fets i no només dels discursos, com volen fer o no fer les coses, quina és de veritat la seva filosofia política i, en un context de recursos escassos, en què decideixen i en quina mesura de gastar els recursos existents, així com fixar la forma d'obtenció i el nivell dels recursos necessaris. I com que malgrat el que es digui en la memòria del pressupost, el pressupost per al 1995 manté en línies generals els mateixos vicis que el pressupost qualificat de tràmit o de transició per al 1994, ens sorprèn que l'actual Cap de Govern n'assumeixi ara l'adopció, després d'haver manifestat en el debat sobre el pressupost de 1994 i cito: "Aquesta nostra intervenció és crítica, tal com correspon al primer grup de l'oposició i perquè el pressupost rebut no s'adiu als plantejaments polítics del nostre grup, exposats durant la campanya electoral i en el nostre discurs programa de candidat a Cap de Govern."

Es referia, evidentment, al discurs programa de 18 de gener de 1994.

Per tot això, sembla més propi que sigui el Govern entrant qui elabori el corresponent pressupost, formulant-lo de nou, a partir i com a expressió del seu projecte polític, sense la cotilla que suposa haver de bastir-lo al voltant d'un esquelet elaborat per un altre grup parlamentari des de criteris no necessàriament compartits.

I a més, si bé el retorn del Projecte de llei de pressupost significa ineludiblement una certa demora en la seva aprovació, aquest fet no ha de tenir majors repercussions quant al funcionament de l'Administració, atenent al que es disposa en l'article 61, apartat 3 de la Constitució, el tenor del qual és el següent: "Si la Llei del pressupost general no és aprovada abans del primer dia de l'exercici econòmic corresponent, es considera automàticament prorrogat el pressupost de l'exercici anterior fins a l'aprovació del nou".

Per tot això proposem que es retorni al Govern aquest pressupost que ja no sabem ben bé de qui és i quina orientació política tradueix, perquè sigui el nou Govern qui n'elabori el seu, de pressupost.

Hem dit més amunt que possiblement ens manquen dades, com a resultat de la situació atípica que estem travessant, no coneixem si s'aprovaran lleis que aug-

mentant els ingressos permetin reduir el dèficit -solució de l'Agrupament Nacional Democràtic- no coneixem les esmenes concertades pel Grup dels Tretze per reduir la despesa, i convindran amb nosaltres que és com a mínim agosarat d'aprovar un pressupost en aquestes condicions.

Malgrat tot, sembla que l'actual Projecte de llei del pressupost serà aprovat. Ens permetran, doncs, algunes consideracions al respecte.

Si ens centrem en l'anàlisi tècnica del Projecte, ens adonem que la memòria acompanyatòria formula tres objectius primordials per al desenvolupament del país:

En primer lloc: contenir i racionalitzar la despesa pública;

En segon lloc: atènyer l'equilibri pressupostari;

En tercer lloc: desenvolupar la funció pública.

Iniciativa Democràtica està totalment d'acord amb la necessitat d'assolir aquests tres objectius, però analitzant aquest Projecte de pressupost es constata que cap d'ells s'aconsegueix.

Així podem veure:

Pel que fa a la contenció i racionalització de la despesa pública:

Contenir diu el diccionari és "impedir que una cosa surti dels seus límits" però, quins són els límits de l'Administració? El Projecte preveu un total de despeses de 23.952 milions de pessetes, el que representa una disminució del 5 % respecte a l'any anterior. Cal tenir en compte, però, que l'any 1994 es varen pressupostar retorns de préstecs per valor de 2.200 milions de pessetes i els interessos representaven 1.765 milions. La disminució prevista per aquest exercici és evident, malgrat que bona part de la contenció de la despesa sigui contenció financera. Però si deixem de banda l'estalvi financer i ens centrem en la gestió, veiem que les despeses de funcionament augmenten de forma molt considerable. El dèficit de gestió augmenta en un 45%, les despeses de personal ho fan en un 17 % i el consum de béns corrents en un 12 %. Així, si no tenim en compte la contenció per decret, ens trobem amb un augment de les despeses d'un 11 % i no hi ha cap macropartida del pressupost amb un creixement inferior o igual a la inflació prevista.

Quant a atènyer l'equilibri pressupostari, Iniciativa Democràtica va expressar ja en el debat del pressupost de 1994 que analitzaríem el pressupost de 1995 des de la perspectiva de l'assoliment de l'equilibri pressupostari, d'acord amb el compromís electoral contret amb els ciutadans. Vàrem dir que calia afrontar l'objectiu de l'equilibri pressupostari tant des de la vessant dels

ingressos com de la de les despeses. Ja he dit abans que desconeixem a hores d'ara com es pensa afrontar el dèficit previst i el deute acumulat per la via de nous ingressos. Constatem un pressupost desequilibrat on, si es manté el mateix esforç racionalitzador i de contenció de la despesa es pot arribar a no poder fer front a les despeses únicament de funcionament en un període de 6 anys.

Desenvolupament de la funció pública: el desenvolupament de la funció pública s'entén d'una manera molt especial. Només cal fixar-se en les 58 noves incorporacions que es preveuen amb un cost superior als 222 milions de pessetes, el que fa un salari mitjà molt superior al dels funcionaris actuals. S'han fet traspassos de personal entre serveis, s'han implantat nous criteris i tot això ha comportat un cost de 309 milions més; un 7 % d'augment de les despeses de personal. Cal preguntar-se si és racional de canviar els criteris si aquests comporten un increment de la despesa. Si a això, hi afegim el cost dels estudis i projectes contractats fora de l'Administració -més de 750 milions de pessetes- que potser en bona part podrien ésser realitzats pels mateixos serveis de Govern amb el conseqüent estalvi, se'ns dibuixa un model d'Administració poc definit -amb molta contractació de personal i alhora amb molt assessorament extern, de vegades amb funcions absolutament alienes a l'assessorament- carregat d'inèrcies del passat i mancat de direcció política.

Finalment, i per acabar, algunes recomanacions finals. En primer lloc, pressupostin segons les necessitats reals, no sobre el deu per cent de més que l'any anterior per després retallar també per tot arreu igual; vigilin que no es gastin per gastar el que ens queda d'aquest any perquè si no l'any vinent ja ho perdrem; vigilin la claredat de les fitxes que acompanyen el pressupost, també la claredat de les liquidacions, si no, és molt difícil per a nosaltres de treballar. Pensin, pensem tots plegats, que no sempre més és millor, que cal saber trobar la dimensió correcta, la mida adequada dels serveis i de l'Administració. Que la mesura i el límit, que la voluntat d'austeritat han d'ésser criteris fonamentals d'aquells qui, com nosaltres, serveixin el poble.

Moltes gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Casadevall, per l'Agrupament Canillo-Massana.

El M.I. Sr. Enric Casadevall:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

En la nostra intervenció del dia 5 d'abril passat, en el debat de globalitat del Projecte de pressupost per a l'any 1994 dèiem, i cito: "Esperem que pel pressupost 1995 els mecanismes de contenció de despeses i d'obtenció de nous ingressos ja estiguin plenament implantats i, el que és més important, que hagin donat els seus fruits i permetin la confecció d'un pressupost equilibrat."

Final de citació.

El Projecte de pressupost que avui es sotmet al debat de totalitat presenta un dèficit de 4.873 milions de pessetes, i ja podem avançar que aquest dèficit no és del nostre grat.

Tots vostès saben que aquest Projecte de pressupost el va confeccionar i presentar el Govern anterior, i també saben que a canvi dels dos vots per a la investidura del Cap de Govern en primera volta, hàviem de mantenir aquest Projecte de pressupost.

Algun grup parlamentari ha dit que sembla més propi que sigui el Govern entrant qui elabori el pressupost a partir del seu projecte polític sense el corsé que comporta haver de bastir-lo al voltant d'un esquelet elaborat per un altre grup parlamentari. Però, senyors, en política el corsé és una peça força utilitzada i tots els grups parlamentaris l'han hagut de vestir un dia o altre.

Nosaltres també érem del parer que fos el nou Govern qui elaborés el pressupost per a l'any 1995 al voltant d'un projecte polític, prèviament consensuat, en lloc que els grups parlamentaris que li donen suport es vegin en l'obligació d'esmenar partides, a la vegada que el nou Govern ha d'assumir un Projecte de pressupost que no és el seu.

Les esmenes presentades pels tres grups parlamentaris que donen suport al Govern han de permetre reduir el dèficit pressupostari en més de 1.000 milions de pessetes.

La Proposició de llei sobre residències passives que confiem que serà aprovada promptament per una àmplia majoria d'aquesta Cambra i el Projecte de llei de marques que es discutirà en breu en la comissió legislativa corresponent, permetran incrementar els ingressos de l'Administració.

Per altra banda, la Proposició de llei de regulació del dipòsit de reserves de garantia a mantenir per les entitats emmarcades en el sistema financer, així com totes les noves fonts d'ingressos que el Sr. Cap de Govern va anunciar en el seu discurs-programa del debat d'investidura, han de permetre reduir considerablement el dèficit i apropar-nos a l'equilibri pressupostari de què tots hem parlat tan sovint.

Equilibri pressupostari que, com deia el President de l'Agrupament Nacional Democràtic en la seva intervenció de la sessió del dia 5 d'abril passat, i cito: "no s'aconsegueix molt ràpidament ni amb mesures molt ràpides i, evidentment, cal plantejar-lo dins del mig termini, pensant en l'òptica de la legislatura completa i no de cara únicament a aconseguir aquest objectiu amb l'elaboració del primer pressupost."

Final de citació.

Volem aprofitar la nostra intervenció per dir que lamentem tot l'enrenou d'aquests darrers dies pel que fa als projectes de llei retirats pel Govern, i que l'Agrupament Nacional Democràtic ha tornat a entrar a Sindicatura com a proposicions de llei, pel procediment d'urgència.

Segons l'AND, per a aquests tres projectes de llei era bo que existís un ampli consens, per tal que el seu debat fos al més planer possible vista la incidència que segurament tindrien a l'exterior del país. Nosaltres compartim aquesta preocupació i no discutim en cap moment la paternitat dels tres projectes (avui proposicions de llei).

Doncs bé, el canvi de projecte de llei per proposició de llei, com és el cas actual, farà que aquestes lleis siguin debatudes dues vegades en aquesta sala.

Una primera vegada perquè sigui presa en consideració pel Consell General, i una segona vegada en el debat de les lleis.

El nostre Grup Parlamentari ha insistit en moltes ocasions sobre la necessitat de la reducció de les despeses de funcionament de l'Administració, i en el fet que cal optimitzar els recursos avui existents.

Com a Grup Parlamentari que dona suport a l'actual Govern estarem atents i vigilants perquè aquesta reducció i optimització de la despesa de l'Administració sigui una realitat, i es puguin reduir al màxim les eventuais bosses d'improductivitat.

Pensem que cal gestionar bé els recursos existents, i establir prioritats en les inversions a realitzar, que, al nostre entendre, han de tenir la justa mesura per a un país com el nostre.

Un bon sistema de contenció real de la despesa pública i una inversió ajustada a les necessitats del país seran l'única mesura efectiva per reduir l'actual dèficit públic.

Per la nostra part impulsarem la ràpida presentació, ja sigui per part del Govern o bé per part dels grups parlamentaris que li donen suport, de les noves lleis que han de permetre a l'Estat obtenir noves fonts

d'ingressos i facilitar l'equilibri de les finances públiques.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula, al Sr. Antoni Cerqueda, per Coalició Nacional Andorrana.

El M.I. Sr. Antoni Cerqueda:

M.I. Senyor Síndic,

M.I. Senyora,

M.I. Senyors,

Permeteu-me iniciar la meua intervenció en nom de Coalició Nacional Andorrana, adreçant una sentida i sincera felicitació al nou equip de Govern, amb el desig que la seva tasca estigui plena d'encerts. Coneixem i apreciem personalment tots i cadascun dels membres del Govern i volem manifestar públicament que tots, sense excepció, ens mereixen la màxima confiança i que sentim per tots ells respecte i amistat.

En el nostre Grup Parlamentari trobaran sempre voluntat de diàleg i esperit de col·laboració.

I ara, parlem del pressupost.

Ens trobem davant d'un fet que per primera vegada ens obliga a debatre i a votar un Projecte de pressupost elaborat i entrat a tràmit parlamentari per l'anterior executiu i que, en cas de ser aprovat, marcarà de manera determinant l'actuació del Govern actual.

Aquest fet, però, caldrà considerar-lo com a normal en el funcionament democràtic d'un estat de dret, i no serà fins a la presentació del Projecte de pressupost per a l'exercici 96 que el Govern actual podrà presentar el seu model de desenvolupament econòmic i les polítiques socials, culturals, esportives, sanitàries i de relacions internacionals que cregui més escaients.

Faltaríem a la veritat si no deixéssim clar que aquest no és el Projecte de pressupost que Coalició Nacional Andorrana hauria presentat, ja que no recull les propostes econòmiques que, referents a la despesa pública i, sobretot, als nous ingressos, el nostre Grup ha formulat i defensat en diverses ocasions.

No obstant, assumir l'acció de Govern enmig de circumstàncies excepcionals obliga a considerar el Projecte de pressupost de l'Estat des de dos punts de vista diferents però convergents en l'interès nacional: d'una banda, l'anàlisi econòmica de la voluntat política expressada numèricament en el pressupost i, d'altra, la necessitat de dotar el país d'un pressupost que garan-

teixi el funcionament i la inversió per a l'exercici 95 al més aviat possible.

Des de Coalició Nacional Andorrana som conscients que combinar satisfactòriament aquestes dues anàlisis no és una tasca fàcil, però amb voluntat absolutament constructiva i respectant els acords que van permetre el pacte d'investidura, donarem el nostre suport a la votació de globalitat, tot presentant les esmenes escaients dirigides a reduir i racionalitzar la despesa pública.

Pel que fa referència a la despesa pública -i com ja ha dit abans el company Enric Casadevall- Coalició Nacional Andorrana, conjuntament amb Unió Lliberal i amb l'Agrupament Canillo-Massana, ha presentat esmenes que comporten una reducció superior als mil milions de pessetes. En cas de prosperar aquestes esmenes obligaran el Govern a extremar la vigilància en totes i cadascuna de les partides que componen la despesa pública de l'Estat. Sabem que estem restant marge de maniobra a l'acció de Govern, però estem convençuts que les circumstàncies i la situació econòmica actual així ho aconsellen. Sabem també que el Govern comparteix plenament l'objectiu de controlar i racionalitzar la despesa pública i que, per tant, assumirà la proposta de reducció de despesa com a seva.

En la sessió d'investidura el Cap de Govern manifestava la intenció de contenir la despesa pública, així com la ferma voluntat d'activar al més aviat possible els mecanismes que han de permetre recaptar nous ingressos per a l'Estat, i que hauran de convertir l'objectiu de treballar amb pressupostos equilibrats en una realitat dins el més breu termini de temps possible. I tot això sense recórrer a nous sistemes impositius generalitzats.

Des de Coalició Nacional Andorrana estarem atents perquè aquests objectius no es desvirtuin i denunciarem qualsevol acció o omissió que pugui destorbar o demorar l'assoliment d'aquestes fites.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula, al Sr. Jaume Bartumeu, per Nova Democràcia.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Tot just fa vuit mesos va tenir lloc el debat de totalitat del pressupost per a l'any 1994. En aquell moment, quan pràcticament encetàvem una nova legislatura i malgrat les mancances que tots els grups parlamentaris

-sense excepció- vam manifestar trobar al Projecte, vam convenir entre tots, i per unanimitat doncs, que la millor manera d'iniciar el rodatge de la primera legislatura constitucional era fer-ho amb el pressupost aprovat. Això havia de permetre al Govern que se centrés des d'aquell mateix moment -i així ens havia dit que ho faria- els seus esforços a elaborar i consensuar el Projecte de pressupost per a l'any 1995.

També s'assenyalà en aquell moment, com s'ha fet en molts altres debats durant aquest any en aquesta sala, que el pressupost de l'Estat és la columna vertebral de la política a desenvolupar per part del Govern, i és també el reflex -i abans ho recordava un altre grup parlamentari- dels eixos ideològics i polítics que guiaran les actuacions de l'executiu.

Justament és en aquests dos punts on es troba l'origen de l'esmena a la totalitat que hem presentat des del nostre Grup Parlamentari.

És ben sabut -i ho hem argumentat en repetides ocasions- que, al nostre entendre, Andorra necessita durant els propers anys uns pressupostos expansius que permetin fer front a un seguit d'inversions en infraestructura, indissociables a la reconversió econòmica que estem iniciant i que el Pla d'accions jutja imprescindible (un Pla d'accions en què per a la seva elaboració -com ens recordava el dia de la seva investidura el Cap de Govern- han participat tots els grups parlamentaris a més de diferents sectors econòmics del país). Necessitats aquestes que nosaltres hem posat de relleu però que venien implícites en els discursos programes del Sr. Oscar Ribas primer però també del mateix actual Cap de Govern: Sr. Marc Forné en el seu discurs d'investidura de fa uns dies.

Així, doncs, per fer front a aquestes necessitats ens trobem amb un pressupost amb greus mancances quant als ingressos i que, per mantenir un nivell raonable no suficient ni de bon tros d'inversions, ens aboca a un increment del dèficit acumulat de l'Estat de més de 4.500 milions de pessetes.

En aquest sentit volem recordar que a la nostra intervenció en la sessió del passat dia 5 d'abril, en el transcurs del debat a la totalitat del pressupost per a l'any 1994, ja vam deixar clar en quines condicions podríem donar suport al pressupost de l'any 1995. A títol d'exemple dèiem: "queda clar que totes aquelles bones intencions que figuraven al discurs programa del passat mes de gener s'hauran de traduir en propostes concretes, en projectes de llei de la imposició general indirecta, degudament debatuts i pactats entre els grups parlamentaris, amb la finalitat de poder preparar el pressupost de 1995 en unes condicions que permetin redreçar el dèficit de les finances públiques i

reactivar l'economia amb una important inversió pública.”

És prou clar que no s'ha produït res d'allò que demanàvem ni quant a la forma ni quant al fons.

Cal reconèixer també que en la memòria explicativa, aquest pressupost, aquest Projecte de pressupost assenyala novament la necessitat d'aplicar futures lleis que s'inclourien dins el marc de la imposició general indirecta.

Però no és menys cert que no coneixíem ni coneixem el contingut concret de la majoria d'aquestes lleis ni en quin punt d'elaboració les tenia l'anterior Govern. Tampoc el discurs programa de l'actual Cap de Govern ens va aclarir quines propostes legislatives d'ordre fiscal té la intenció de tirar endavant.

I, en aquest punt, em permetran que faci una breu referència al conflicte sorgit els darrers dies entre el Govern i l'AND amb relació, entre altres, al Projecte de llei sobre la regulació del dipòsit de reserves de garantia bancària -problema al qual ha fet referència el portaveu de l'Agrupament Canillo-Massana. Aquest Projecte de llei que, o aquesta retirada de Projecte de llei, tal com ens va informar el propi Cap de Govern amb antelació, ha estat retirat per poder analitzar més a fons el seu contingut des de l'executiu i tot seguit tornar-lo a entrar a tràmit ja sigui íntegrament o bé amb lleugeres modificacions.

Ahir l'AND ha tornat a entrar a tràmit aquest Projecte, ara en forma de Proposició de llei, junt amb els Projectes annexos sobre el blanqueig de diner i la reforma del Codi penal.

Des del nostre Grup Parlamentari creiem que no es fa cap favor a l'estabilitat buscada després de la recent crisi si ja es dubta de la voluntat del Govern de tornar a entrar el Projecte amb el compromís que això no retardarà el seu debat al si del Consell General. Per tant, per part nostra, restarem atents, des de l'oposició, a l'actuació del Govern en aquest àmbit.

Sí que volem, però, manifestar novament la nostra postura amb relació a tota la reglamentació bancària que lògicament està en plena consonància amb la Llei que vam contribuir a impulsar des de la Comissió d'Economia, Finances i CEE del Consell General l'any 1993. Creiem, doncs, que cal completar en tota la seva dimensió la Llei d'ordenació del sistema financer aprovada el 27 de novembre de 1993. En moltes ocasions hem manifestat el nostre convenciment que les entitats financeres instal·lades a Andorra han de jugar un paper cabdal en l'equilibri del pressupost de l'Estat, sense que això hagi d'anar en detriment de la imatge i la solvència del sistema bancari i sense oblidar, tampoc,

que l'esforç contributiu en diferents proporcions haurà de venir de tots els sectors econòmics del país.

I, en aquest sentit, pensem que la regulació del sistema financer, així com les negociacions amb els seus representants, s'haurien d'afrontar de manera global, la qual cosa incrementaria la seguretat d'Andorra com a plaça financera i reduiria, també, les conseqüències negatives que es deriven del fet que es parli mesos i mesos sobre la imposició als bancs, com si es tractés d'un trofeu que tothom volgués tenir a les seves vitrines.

L'assoliment d'una aportació de les entitats bancàries als ingressos de l'Estat, com ja es va encetar en els pressupostos dels anys 1992 i 1993, pot contribuir a consolidar Andorra com una plaça financera atractiva, seriosa i respectada.

Però si la discreció és aconsellable als estaments polítics, també és gairebé exigible al sector bancari.

El President de l'Agrupació de Bancs Andorrans (ABA) va perdre ahir una magnífica ocasió de passar desapercbut. Contravenint la tradicional prudència i saber estar de la banca andorrana, el President d'aquesta associació es va permetre, des de la premsa, convertir-se en un propagandista de l'actuació del Govern en retirar els projectes de llei que afecten el sector financer -mal favor us ha fet, Sr. Cap de Govern- tot i volent donar lliçons sobre l'aplicació i actualitat dels coeficients i la política monetària.

Sàpiga tothom, i també l'ABA, que el dipositari de la sobirania popular és el Consell General i només el Consell General és competent per aprovar qualsevulla modificació a la Llei d'ordenació del sistema financer.

I sàpiguen també que des del nostre Grup Parlamentari farem tot el que estigui al nostre abast per avançar ràpidament en el desenvolupament legislatiu de la Llei d'ordenació del sistema financer i, de manera especial, en l'obertura seriosa, mesurada però sense més ajornaments, del sector bancari a la llibertat d'empresa reconeguda a la Constitució.

I sàpiga finalment vostè, Sr. Cap de Govern, que el diàleg indispensable per trobar el necessari consens en aquesta matèria ha de començar amb els grups parlamentaris i no pas amb aquells que només estan interessats a mantenir les rendes d'una situació pre-constitucional.

Tornant al dèficit pressupostari, sabem que aquesta és una problemàtica de difícil solució i estem convençuts que només es pot afrontar des de diferents àmbits d'actuació.

El rigor en la gestió de les finances públiques ha d'anar acompanyat amb l'establiment de noves fonts d'ingressos, basades en una llei d'imposició general indirecta

i d'acord amb el que disposa l'article 37 de la Constitució.

Entenem, doncs, que hi ha d'haver una gestió diària més acurada de l'execució pressupostària, però no podem creure, tampoc, que aquesta ens permetrà equilibrar el pressupost -i bona prova d'això són les manifestacions del Conseller Antoni Cerqueda dient que les seves esmenes que de moment desconeixem arriben a intentar reduir mil milions de pessetes; estem lluny de l'objectiu. L'anàlisi de les liquidacions dels darrers anys ens permet veure que el percentatge liquidat del pressupost de despeses de funcionament és cada vegada més gran. Així, per exemple, l'any 1992 es va liquidar gairebé un 90 % i l'any 1993 quasi un 95%. Això posa de manifest que serà difícil que hi hagi grans estalvis sense reduir substancialment els serveis que avui ofereix l'Administració. Serveis que nosaltres entenem necessaris en una societat solidària com ha d'ésser Andorra.

És ben evident, i ho podríem continuar argumentant llargament, que la solució al dèficit públic està en l'increment dels ingressos, juntament amb una acurada gestió de tots els recursos públics. Un augment dels ingressos que s'ha de fonamentar en la seva diversificació. Les taxes de duana per importació de mercaderies i l'impost de mercaderies indirecte haurien de representar cada any un percentatge menor dels ingressos de l'Estat, tot i que -això seria el millor símptoma per a l'economia andorrana- puguin incrementar-se en xifres absolutes.

Nova Democràcia creu que cal encarar amb urgència la reducció d'alguns tipus de l'impost de mercaderies indirecte per fer més competitiu el comerç andorrà, la qual cosa obliga també a cercar noves fonts d'ingressos com a contrapartida a aquesta reducció.

Però en el Projecte de pressupost que avui analitzem, lluny d'anar per aquest camí, ens trobem que els ingressos per importació de mercaderies representen un 86% del total d'ingressos, és a dir, un 3 % més que l'any passat.

En l'inici de la meua intervenció feia referència que el pressupost és el reflex de la política del Govern i que aquest era un segon argument per presentar l'esmena a la totalitat. Efectivament, el propi discurs programa presentat per l'avui Cap de Govern, Sr. Marc Forné, ja posa de manifest una clara contradicció amb el pressupost que estem analitzant. Contradicció que no s'atura en qüestions de fons, de concepció, sinó que es fa evident fins i tot en aspectes purament formals, per exemple: l'estructura del Projecte de pressupost, fet en base als anteriors ministeris, no s'ajusta a l'organització

que l'actual Cap de Govern ha cregut convenient establir.

El passat mes de setembre vam manifestar als representants del Govern i als Consellers del Grup Parlamentari de l'AND, que no creïem possible afrontar una negociació global del pressupost des de les esmenes; és a dir, amb el pressupost ja entrat a tràmit. I no ho creïem possible perquè un cop entrat, l'estructura del pressupost ja queda fixada i les modificacions, per quantioses que siguin tant en nombre com en valor monetari, no incidiran en les línies polítiques que se'n desprenguin.

Aquest argument que és perfectament traslladable a l'actual situació i no voldríem que el fet de no haver pogut o volgut presentar, l'actual Govern, un pressupost que reflecteixi la seva política pugui ser després motiu de justificació a l'hora de passar comptes de les polítiques que es vulguin dur a terme.

L'argument que ha donat el Govern per renunciar a presentar un pressupost que s'avingui plenament amb la nova majoria ha estat la voluntat de no endarrerir l'aprovació del pressupost i no paralitzar, així, el normal funcionament de l'Administració general. Aquest no és un bon argument. Tal com ja diu la motivació de la nostra esmena a la totalitat, cal que quedi ben clar que, d'acord amb el que disposa l'article 61.3 de la Constitució, si finalment no prospera el Projecte de pressupost que avui se sotmet a aquesta Cambra, quedarà automàticament prorrogat el pressupost de l'any 1994. En cap moment es paralarà l'Administració general ni es deixarà de fer front als compromisos contrets amb altres empreses públiques o privades, i fins i tot, gràcies als mecanismes que preveu la Llei de finances públiques, mitjançant avenços de fons o crèdits extraordinaris es podrien afrontar altres compromisos que el Govern pugui valorar com a urgents.

Estem en situació, doncs, de procedir a l'elaboració d'un altre projecte de pressupost, demostrar una ferma voluntat d'anar cap a l'objectiu fixat de manera coincident per tots els grups parlamentaris d'aquesta Cambra en l'anterior debat de totalitat del pressupost. Un pressupost amb clara tendència a l'equilibri.

Però això ha d'anar conjuminat, com també hem estat dient les darreres setmanes, amb la preparació, discussió i adopció de les lleis que facin compatible l'equilibri pressupostari amb garantia que l'Estat continuarà donant els serveis que són propis en una societat moderna com la nostra.

Perquè com diu l'article 1, apartat 1 de la Constitució, Andorra és un Estat independent, de dret, democràtic i social.

No podríem admetre que el liberalisme triomfant volgués amputar el caràcter social del nostre Estat.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula, al Sr. Estanislau Sangrà, pel Grup Lliberal.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, tal i com ho preveu la legislació vigent, avui ençtem el procediment del pressupost per 1995 mitjançant aquest debat de globalitat.

Aquest pas previ, que diferencia clarament el tràmit pressupostari de la resta de tràmits legislatius, té com a objectiu principal definir les bases que han d'orientar la política de Govern; o millor dit, la traducció econòmica d'aquesta en el proper exercici. El pressupost general de l'Estat no és més que l'expressió ordenada i quantificada de les decisions polítiques del Govern i de les altres institucions de l'Estat. Arribats a aquest punt hauríem de dir que la lògica parlamentària o la lògica política en sentit estricte obligaria que el Govern reelaborés un nou projecte de pressupost i el presentés a aquesta Cambra per a la seva aprovació. I això ho han remarcat els grups polítics que ens han precedit en aquesta intervenció.

Però, per situar aquest debat de globalitat, no podem perdre de vista, els darrers esdeveniments polítics; uns esdeveniments que han desembocat en un canvi de Govern. I és aquest escenari de crisi política el que ha condicionat l'assumpció de l'antic Projecte de pressupost per part del nou Govern. Projecte que presenta avui a aquesta Cambra per tal de superar el primer tràmit de cara a la seva aprovació.

Una decisió sorprenent però que té diverses raons que la justifiquen:

D'una banda es va pactar amb l'AND el manteniment del Projecte de pressupost de l'antic Govern. La moneda de canvi van ser els dos vots que van permetre l'elecció de Marc Forné com a Cap de Govern en primera volta.

És a dir, la presentació d'aquest Projecte de pressupost respon a la voluntat de respectar escrupolosament els seus compromisos polítics per part dels tres grups que donen suport a l'actual Govern.

Una altra raó m'agradaria il·lustrar-la amb la citació d'un passatge que el nostre Grup va citar o va introduir

en el debat del passat dia 7 de desembre, quan es va escollir l'actual Cap de Govern. Cito:

“La crisi viscuda ens ha posat a tots sobre avís de la fragilitat dels sistemes i, especialment, dels que comencen un rodatge com el nostre si els homes i dones que els han d'aplicar no busquen el terreny d'entesa, sinó que accentuen els punts de diferència fins a límits a vegades exagerats.

La realitat del nostre país ens ha portat a dir moltes vegades que els diferents programes polítics no són radicalment oposats; és més, hi ha temes fonamentals per a l'esdevenidor del nostre Estat que gaudeixen d'un consens polític molt alt a dins d'aquesta Cambra. Esforcem-nos, doncs, a explorar a fons aquests terrenys d'entesa i a desenvolupar-los de manera concertada i exitosa. Deixem les diferències de programes i, sobretot, d'actituds per a èpoques més favorables al joc polític.”

Final de citació.

Evidentment, les alternatives de futur d'aquest país no són infinites i, en aquest sentit, el Grup Lliberal entén que amb la base de l'antic pressupost, l'actual Govern pot assumir la governabilitat del país. De fet, l'adaptació al nostre programa polític es farà mitjançant les esmenes que hem presentat conjuntament amb la Coalició Nacional Andorrana i l'Agrupament Canillo-Massana i que representarien, cas d'aprovar-se, una reducció de més de 1000 milions de pessetes. També hem presentat esmenes a la memòria del pressupost -que en part solucionarien els dubtes que ha expressat aquí el representant del Grup Mixt. A més a més, l'aprovació d'un pressupost només fixa els límits màxims de la despesa, però no obliga el Govern a utilitzar exhaustivament tots els recursos econòmics que aprova el legislatiu.

Una altra cosa que hem volgut evitar és reelaborar a corre-cuita un nou projecte de pressupost amb les mancances que denunciàvem a l'inici de la legislatura en ocasió del debat de globalitat del Projecte de pressupost per 1994. En efecte; llavors vam recriminar a l'antic Govern la seva precipitació. I cito -per segona vegada:

“Precipitació en la seva presentació; entenem que l'actual Govern s'ha limitat a presentar l'antic Projecte de pressupost amb correccions més estètiques que de fons.

Precipitació en la seva tramitació; el Projecte de llei de pressupost contemplat en el Reglament del Consell General ha obligat els grups parlamentaris a una marató accidentada per tal d'intentar suplir la manca d'informació a fi de poder estudiar i presentar esmenes

al Projecte de pressupost del Govern i de les entitats parapúbliques en el termini escarrassit de quinze dies.”

Final de citació.

No fóra bo caure en els mateixos comportaments que denunciàvem fa menys d'un any. Evitar la precipitació, disposar del temps necessari per analitzar la realitat de la gestió pública i respectar els compromisos polítics concrets són els principals motius que ens han fet assumir l'antic Projecte de pressupost.

Dèiem, en ocasió del debat sobre la qüestió de confiança presentada per Oscar Ribas, que el Projecte de pressupost que ens presentava no es guiava precisament per l'esperit de contenció i de racionalització de la despesa pública. Així ho creïem aleshores i així ho continuem creient avui.

L'adequació del Projecte de pressupost a la filosofia del nou Govern es farà -com ja he dit- mitjançant les esmenes presentades pels tres grups; i sobretot, per la manera com s'anirà executant aquest pressupost al llarg de l'exercici 1995.

El Grup Lliberal entén que és possible assegurar el bon funcionament de l'Administració pública i al mateix temps fer una política de contenció de la despesa real, que permeti invertir de manera efectiva els recursos alliberats per aquesta via en projectes de futur per al país. Es tracta, doncs, d'invertir tendències, de vertebrar un sector públic realment ajustat a les necessitats del país; de dedicar esforços i recursos en la reactivació de l'activitat econòmica des d'una òptica al mateix temps realista i possibilista; des de plantejaments optimistes i de generació de confiança però tocant de peus a terra. Aprofundir en els mecanismes de coordinació de totes les administracions públiques del país. Aquesta és una altra de les claus de cara al proper exercici. Només l'esforç conjunt i coordinat de tots és el que permetrà el creixement continuat i sostingut de la nostra economia.

En qualsevol cas, el reequilibri d'ingressos i despeses és i ha de ser una de les principals preocupacions en matèria pressupostària per als propers anys. En aquest sentit, el Grup Lliberal fa seves les intencions de Govern de continuar desenvolupant el marc legislatiu que ha de regular l'activitat del sector financer i alhora es compromet a avançar en l'estudi de noves fonts d'ingressos que permetin ajornar i, si és possible, fer innecessària l'adopció de noves mesures impositives.

En aquest sentit, la Llei de regulació de les residències passives i la Llei de taxes de la justícia permetran un increment dels ingressos de l'Estat ja per al proper exercici. El principi de pagar pels serveis que dona

l'Estat és el que inspira el desenvolupament d'aquestes dues lleis i el que hauria d'inspirar a partir d'ara l'actuació en d'altres àmbits de l'Administració.

Per finalitzar, només voldríem reiterar l'esperit de diàleg que guiarà l'actuació del nostre Grup Parlamentari en aquesta legislatura. Diàleg que ha de permetre establir ponts amb la resta de grups que formen el Consell General de cara a explotar al màxim els mecanismes de consens en la tasca legislativa.

El Grup Lliberal esmerçarà tots els esforços necessaris, fins allà on sigui humanament possible, per donar estabilitat política al país.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula, al Sr. Ladislau Baró, per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Bé, transcorregut un any de legislatura, ens trobem avui en sessió del Consell General per examinar i votar en debat de totalitat el Projecte de llei de pressupost per a 1995.

Ha estat, com es sabut, un any de vida política força complicada, de pactes de legislatura trencats, de confiança rebuïjades, de negociacions inacabades. Una composició parlamentària molt fragmentada ha contribuït potser decisivament a la situació de crisi política que hem estat patint. Determinades inèrcies del passat, determinades actituds han propiciat una certa italianització del nostre sistema polític: en dotze mesos de legislatura ja hem patit un canvi de Govern. No hem estat capaços, tots plegats, dins el Parlament, de crear un elevat nivell de compromís, de pactar moltes de les decisions en base a les quals s'havia d'aixecar l'estabilitat política.

I malgrat això s'ha treballat. Des del Govern i des del Consell General. S'han elaborat, debatut i esmenat nombrosos documents legislatius. S'han concertat polítiques parcials. S'ha discutit, s'ha discrepat. Aquesta és la part positiva del balanç que a finals d'any podem fer.

El fet que avui ens trobem analitzant el pressupost de l'any vinent prova que malgrat els problemes patits hem estat capaços de trobar un mecanisme que permet dotar el país d'un instrument clau per a la governabilitat i l'estabilitat econòmica.

L'Agrupament Nacional Democràtic votarà afirmativament en el debat de totalitat d'avui. Així ho havíem remarcat en l'anterior sessió d'investidura. És important evitar que els avatars de la vida política impedeixin l'aprovació dels pressupostos de l'Estat, peça important a la vegada en el funcionament de l'Administració pública i de la societat.

Com és sabut, aquest Projecte de pressupost va ser elaborat per l'anterior Govern amb la intenció d'assolir tres objectius primordials -i ja esmentats en aquesta Cambra- de cara al desenvolupament del nostre país: contenir i racionalitzar la despesa pública, desenvolupar la funció pública i atènyer l'equilibri pressupostari.

El debat de totalitat d'avui ens ha de permetre situar i definir l'abast real del document pressupostari que estem examinant. Segons el nostre criteri, aquest Projecte de pressupost és un bon instrument de cara a garantir el funcionament de l'Administració i de cara a la racionalització de la seva despesa. Pel que fa a les despeses d'inversió és també un instrument adequat, encaminat a continuar determinades obres d'infraestructura viària i a construir edificis escolars. I és finalment un bon instrument de cara a proporcionar, si s'aprova -com sembla el cas- dins uns terminis raonables, estabilitat a la vida econòmica del nostre país.

A més, d'alguna manera, el Projecte de pressupost avui sotmès a debat garanteix una certa continuïtat de la política econòmica implementada per l'anterior Govern i això, al nostre Grup Parlamentari, no pot més que complaure'l.

A la vegada, però, volem remarcar que cal llegir aquesta proposta pressupostària amb les ulleres adequades. Com es diu en la memòria que acompanya i emmarca el text avui examinat, per assolir un dels tres grans objectius prefixats -l'equilibri pressupostari- cal desenvolupar determinades lleis que, seguint els preceptes constitucionals, vinguin a redreçar l'apartat d'ingressos sense lesionar la competitivitat econòmica del nostre país. I aquesta és la nostra voluntat política. Unicament així podrem reduir els actuals nivells d'endeutament. Uns nivells d'endeutament que, avui per avui, no són alarmants, però que en cas d'incrementar-se poden posar en perill el bon funcionament de la nostra economia, a la vegada que poden arribar a convertir el problema de les finances públiques en una qüestió de sobirania.

Cal, per tant, avançar amb pas ferm cap a l'equilibri pressupostari; cal evitar que els dèficits s'acumulin i que el deute augmenti. I en l'actual context això passa inevitablement per l'elaboració de diferents lleis que permetin incrementar els ingressos de l'Estat. Així ho entenia l'anterior Govern quan va presentar aquest

Projecte de pressupost i així ho entén avui el nostre Grup Parlamentari. Des de l'Agrupament Nacional Democràtic assenyalàvem, en l'anterior debat d'investidura, que "l'única via que permetrà encarar una situació com l'actual vindrà definida per l'establiment d'un marc de tributació general indirecta. A la vegada, insistíem -i ho continuem fent- a expressar la convicció "que no es poden exigir esforços als diferents sectors econòmics si prèviament no s'han exigit al sector financer" entenent que aquest plantejament és conseqüència lògica de l'existència de limitacions legals per a l'establiment d'aquest tipus d'empreses.

I és des d'aquesta convicció que vam advertir que "romandriem especialment vigilants amb relació a l'actuació del Govern respecte del Projecte de llei de regulació del dipòsit de reserves de garantia entrat a tràmit legislatiu per l'anterior Govern". És per això que, assabentats de la decisió de l'actual Govern de retirar-lo, hem decidit, exercint la facultat d'iniciativa legislativa que com a grup parlamentari tenim atribuïda, reintroduir-lo dins l'agenda del Consell General per a la seva posterior anàlisi. Ho hem fet perquè des del nostre punt de vista les explicacions del Cap de Govern han estat escasses i poc convincents, tractant-se d'un text legislatiu d'aquesta rellevància. I ho hem fet també -i sobretot- perquè l'actual Projecte de pressupost és un document incomplet a l'hora de tractar d'equilibrar el dèficit públic, si no es llegeix, com dèiem abans, amb les ulleres adequades. Llegir-lo bé per aplicar-lo bé. I això únicament es pot fer desenvolupant al més aviat possible les lleis que permetin combatre el dèficit i reduir el deute.

Aquesta és la interpretació programàtica que des de l'AND es fa amb relació al tema de les finances públiques. I des d'aquest posicionament el nostre Grup exercirà les funcions d'oposició que van ser definides en l'anterior sessió del Consell General.

Si no hi ha un important esforç en matèria d'ingressos el marge de maniobra que es tindrà en l'apartat de despeses d'inversió serà forçosament limitat. I aquest darrer és un apartat molt important a l'hora de relançar i de reestructurar la nostra economia. Ni és possible ni fóra assenyat pretendre equilibrar el pressupost reduint les inversions en infraestructures que han de ser vitals per al desenvolupament del nostre país.

Tampoc és desitjable pensar a desmantellar un Estat del benestar que en molts aspectes encara no s'ha construït. Racionalitzem la despesa de funcionament i fem més efectiva la nostra Administració. Introduïm-hi criteris gerencials, avaluem-ne la seva eficàcia. L'Administració pública és el gran instrument que tenen els governants per respondre a les demandes dels ciutadans de la societat. No caiguem en la temptació d'am-

putar determinats serveis sense preveure'n les conseqüències. No desproveïm l'Estat de la possibilitat de comptar amb recursos per bastir un bon servei d'estudis, fonamental per prendre decisions amb coneixement de causa. Ull, a l'hora d'aplicar, de forma mecànica, determinat catecisme lliberal.

En sentit invers, tampoc podem lliscar cap a un Estat hipertrofiat i assistencialista, disposat a caure en els mecanismes de clientelisme i l'excessiva burocratització. Com afirmàvem en el debat de totalitat del pressupost del 1994, des de l'Agrupament Nacional Democràtic volem un Estat que permeti el lliure lloc de les forces de mercat i que a l'hora sigui capaç de regular les possibles disfuncions que aquestes puguin generar. A través de la nostra acció política continuarem defensant el nostre model d'Estat i de societat.

Finalment, volem reiterar la nostra voluntat de votar, dins el marc del debat de totalitat, a favor del Projecte de pressupost per a 1995. Votarem, per tant, en contra de les esmenes a la totalitat presentades per Nova Democràcia i per Iniciativa Democràtica Nacional. Temps hi haurà, d'altra banda, per examinar les diferents esmenes parcials presentades, en el si de la Comissió Legislativa.

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Cap de Govern.

El M.I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. Síndic.

Sra. Consellera,

Srs. Consellers,

Per resumir i concretar -sense entrar en el detall- cadascuna de les intervencions, perquè el que diré pot servir de resposta al que han dit aquí els diferents grups presents.

En primer lloc, naturalment, subscriu les paraules del Conseller Sr. Estanislau Sangrà que ha explicat pràcticament el que jo hauria d'explicar aquí i, per tant, no els cansaré a vostès repetint-ho. Afegiré, això sí, que si el nostre Grup conjuntament amb els grups que li donen suport vam assumir la responsabilitat de presentar un Cap de Govern -en la situació que tots sabem i que és molt present encara- va ser, fonamentalment, amb un objectiu: evitar que hi hagués un augment de la desconfiança o un augment per part del públic, dels ciutadans o dels electors d'aquella malfiança que s'estava insinuant entre el poble, entre els electors i els

elegits. Després d'una legislatura accidentada -venint d'un període constituent com el que es va venir i amb un repetició d'eleccions i, fins i tot, de querelles internes força desacostumades a Andorra- començava a fer-se palesa l'opinió de molta gent injustificada, però amb alguns motius de possible comprensió, que els polítics andorrans no sabíem posar-nos d'acord sobre el fonamental, una vegada feta la Constitució, (que era la cosa més fonamental). Que feta aquesta Constitució es desenterraven totes les destrals de guerra i deixàvem de pensar en l'interès general i comú.

Per això no ha de sorprendre a ningú que vam assumir una responsabilitat quan no era previst que fos així, no era prevista aquesta situació per la nostra força política dins d'aquesta Cambra, com és natural, i no ho era perquè sempre és desitjable que la legislatura arribi al seu terme.

Aleshores no ha d'estranyar que la proposta de pacte que va fer l'AND al Grup Lliberal i als altres dos grups que ens donen suport passés pel manteniment bàsicament del pressupost presentat per l'anterior Govern, i que acceptéssim aquesta proposta. Aquest és el pacte que es va fer i el vam acceptar sobretot per això que he dit; no perquè no hi hagués mecanismes -com ha dit molt bé el Sr. Jaume Bartumeu- per corregir un pressupost que podríem molt bé nosaltres reexaminar i refer i que, encara que hagués quedat el pressupost no aprovat -que de totes maneres no serà aprovat, evidentment, abans de començar l'any- també hi havia mecanismes i hi ha mecanismes per poder permetre que l'Administració no deixi de funcionar. Més que un problema tècnic de funcionament de totes les administracions i de respecte als compromisos que es podien complir amb els mecanismes que la llei permet, es tractava sobretot que la gent del país i de fora del país també sabessin que a Andorra s'ha pogut resoldre una crisi política sense trasbalsos.

El que passa, és clar, és que aquesta crisi política s'ha presentat segurament en el pitjor moment perquè hi ha hagut, si no ho recordo malament, algun canvi de Cap de Govern en alguna època més tranquil·la diguem-ne pressupostàriament, és a dir, a mig any o al començament de l'any amb pressupostos aprovats. El fet és que van coincidir les dues coses, va coincidir la dimissió del Cap de Govern anterior, la necessitat d'elegir-ne un de nou i el fet que el pressupost estava ja a tràmit. Això ens ha obligat a optar entre dues coses o bé acceptar el pressupost tal com era i intentar esmenar-lo des dels grups parlamentaris amb les esmenes parcials que en el seu dia es discutiran o bé, llavors, retirar-lo i presentar-ne un de nou.

Presentar-ne un de nou, a la vista d'alguns fets que s'han produït últimament no deixava de ser una mica

difícil de creure-hi massa. Si nosaltres presentéssim un pressupost inspirat en les nostres idees d'avui dia -a més a més del temps que necessitaríem per fer-lo- potser no trobaríem encara la possibilitat que fos aprovat per majoria a dins d'aquesta Cambra i llavors sí que entrariem en un període d'inestabilitat pitjor encara que d'aquest del qual hem sortit.

Voldria dir, comentant les paraules del Sr. Vicenç Mateu, que si per exemple, en detall, hi ha en el pressupost 58 noves incorporacions previstes, aquestes no són obligades. Evidentment, si podem evitar noves incorporacions o incorporacions calculades amb un preu -com ell ha dit- potser superior al que és el terme mitjà, procurarem fer-ho, procurarem fer promocions interiors tantes com es puguin en tots els serveis en què sigui possible.

També he de dir que des d'ahir mateix -en una de les sessions de Govern més intenses que ja hem fet- la Ministra de Finances ens va portar un esquema de noves fitxes que permetran un coneixement, per part de vostres senyories, molt més acurat de cada una de les partides en els futurs estudis de pressupost. Això és un esforç que es va fer immediatament. Ahir fins i tot a mi mateix i als altres ministres ens va sorprendre el fet que disposéssim immediatament d'una solució per a aquest tema. Se n'ha parlat i, per tant, he volgut manifestar-ho: les fitxes acompanyatòries seran molt més elaborades en un futur.

També voldria dir -com ha dit el Sr. Enric Casadevall, amb un humor que el caracteritza- que, bé, les cotilles o els corsés no es porten avui en dia, no es porta ni això ni d'altres coses. Nosaltres, no ens sentim encorsetats ni encotillats per un pressupost fet per l'anterior Cap de Govern i recolzat per l'AND, sinó que pensem que és una eina en la qual tenim discrepàncies, naturalment, però no són fonamentals, com és lògic.

Hem de dir que per preparar acuradament el pressupost necessitaríem el temps normal que ha de tenir un Govern completament nou, com és el nostre. Nosaltres acabem d'entrar a l'Administració, fa pocs dies, sobretot, els Ministres. Estem començant a conèixer l'autèntica magnitud de l'Administració andorrana en tots els seus aspectes positius, negatius i d'altres. Per tant, necessitaríem un temps de reflexió suficient per preparar un pressupost que poguéssim afirmar que el fem tocant de peus a terra, no imaginant.

Per això, també hem preferit no modificar l'estructura ministerial, sinó mínimament com s'ha fet ara per ara. No sé si més endavant es farà una modificació estructural dels ministeris en funció del que haguem pogut comprovar a dins i de la reestructuració que puguem preveure. Això ens donarem el temps de fer-ho -que

és lògic que es faci així. No podem arribar a un lloc que no coneixem -perquè no tenim experiència de Govern com l'anterior Cap de Govern que la tenia i llarga- i destrossar coses només pel caprici de dir: ho farem millor. No podem assegurar que ho fariem millor si ho féssim així, podria ser una imprudència i una falta de responsabilitat. Per això, ens donem el temps lògic de reflexió en tots els aspectes i tirarem endavant amb aquesta idea.

Voldria dir també -com ha dit el Sr. Jaume Bartumeu- que els pressupostos expansius no són pas contraris a les idees lliberals, no ho són de cap manera. El que passa -és clar tots hem de ser conscients i en som- és que estem patint un dèficit crònic acumulat, al qual ja s'ha donat una solució important pel que fa a les despeses financeres gràcies a l'aplicació de la Llei de mesures financeres de les entitats financeres i d'altres lleis que es faran en aquest sentit acabaran de millorar-ho dins del possible. Però, abans de parlar de pressupostos expansius en la quantia que Nova Democràcia pretén per les seves idees, creiem que s'ha de ser moderat i saber realment comptar fins a on estem i realment arribar a obtenir els ingressos complementaris que nosaltres propugnem.

Vam donar explicacions de les mesures que volíem fer; el que passa és que, evidentment, les estem preparant i les presentarem a vostres senyories tan aviat com les tinguem apuntades i, en alguns casos, mantenint les que l'anterior Govern havia presentat.

També voldria dir que jo comparteixo les paraules del Sr. Bartumeu pel que fa a l'Agrupació de Bancs Andorrans, les comparteixo plenament, potser no ho diria amb les mateixes paraules perquè no parlem de la mateixa manera. Naturalment, sí la mateixa llengua, però sí que és veritat que és el Parlament el que és sobirà amb tots els temes i, per tant, hi ha comentaris de premsa que es poden fer interessadament però que de cap manera comparteix l'actual Govern, a més a més ja ho vaig precisar clarament ahir en una intervenció a la ràdio.

Comparteix també, amb el Sr. Bartumeu, el que ha dit sobre la negociació global amb el sector financer. Aquest crec que és el tema cabdal per a aquesta qüestió de les relacions entre el Govern i sector financer, amb el Parlament al darrere com és lògic, passa per nosaltres per una negociació global. No es poden tractar puntualment temes, arribant a un enfrontament del qual no sé el motiu, ni la culpa de qui ha estat ni vull entrar-hi. Jo crec que el nostre Govern ha demostrat bastament que té la voluntat de dialogar, partint de la sobirania popular que aquest Parlament ens ha delegat almenys en aquest tema. Per tant, la negociació, per a nosaltres, hauria de ser global, hauria d'incloure tots

els temes conflictius i també, naturalment, tot el desenvolupament de la Llei de finances feta l'any passat en aquest Consell General. I així serà la nostra voluntat de fer-ho.

La diversificació dels ingressos: nosaltres optem i seguim optant per incrementar tant com es pugui totes les recaptacions indirectes per taxes, no per impostos, sinó per taxes d'utilització de serveis o de compra de mercaderies i de productes i de tota mena de serveis que presti l'Administració o el país. I això, per fer-ho de tal manera que si ho sabem fer prou intel·ligentment gravin tant com es pugui els utilitzadors dels serveis que se'ls presta que, naturalment, en una gran part no són sinó gent de fora d'Andorra, és a dir, els visitants que tenim.

Voldria dir finalment que sí que ha estat -com ha dit el Sr. Baró- una vida complicada la d'aquesta legislatura. La nostra voluntat és que no ho sigui, l'ideal seria que la legislatura pogués acabar i aquesta és la nostra intenció. Que pogués acabar pensant que s'ha de renovar l'esperit de pacte que requereix l'aplicació de la Constitució. Aquesta aplicació de la Constitució s'ha vist truncada molt aviat i creiem que no és una cosa bona. Ens fa l'efecte que necessitem tots plegats reflexionar sobre les coses fonamentals en les quals podem estar d'acord i tirar-les endavant amb un pacte de majoria àmplia o d'unanimitat per tal que aquests temes no siguin a la premsa motiu d'intranquil·litat per al país i per a la gent que està pendent del nostre país, que són molts, són bàsicament els nostres veïns.

El que no voldria és que l'Agrupament Nacional Democràtic tingués com una mena de complex d'agredit o d'enganyat per causes que no ens corresponen a nosaltres. Jo reitero la voluntat d'aquest Govern de no agredir ningú en cap moment des del punt de vista de suposats pactes, i voldria que quedés ben clar que si les lleis que s'han de presentar i retirar de diferents maneres poden ser consensuades, per mi ho seran. Les lleis que nosaltres prepararem seran proposades als grups parlamentaris abans de ser presentades al mateix Consell per la via reglamentària normal, i crec que podrem arribar a una entesa sobre aquest punt; així ho desitjo fermament i em sembla que en el moment que això es produeixi tots posarem per davant l'interès general del país i no l'interès partidista de cadascun dels nostres grups.

Finalment sí que s'han de llegir les coses -tal com ha dit el Sr. Baró- amb ulleres, però segons quines. Jo les porto noves des del dia 7 de desembre i em sembla que em van força bé.

A partir d'aquí, agraeixo als grups parlamentaris que han manifestat que votaran negativament, en aquest

cas, a les esmenes a la totalitat -tot i comprendre que hagin estat presentades pels dos grups que les presenten, i també comprendre una part de les motivacions, si es té en compte només les motivacions polítiques. El nostre Govern ha tingut motivacions més que polítiques, motivacions d'interès d'Estat per aprovar un pressupost que no hem fet nosaltres i que, naturalment, no serà igual l'any que ve si el fem nosaltres per a la pròxima legislatura.

No crec que puguem parlar que siguem un liberalisme triomfant encara -espero poder-ho ser algun dia, poder-lo representar d'alguna manera- i només volem ser ni més ni menys que l'alternativa suficient que hem estat fins ara, que un altre dia potser serà algú altre, però que per nosaltres tant de bo que sigui molt tard i que l'alternativa continuem sent nosaltres durant molt temps.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

S'inicia el segon torn de paraula pels grups parlamentaris.

Grup Mitx? No pren la paraula. Agrupament Canillo-Massana? No. Coalició Nacional Andorrana? No. Nova Democràcia? No. Grup Lliberal? No. Agrupament Nacional Democràtic? Tampoc pren la paraula.

Passarem, doncs, a la votació de les esmenes. La primera serà l'esmena presentada per Nova Democràcia. Sí, és sí a l'esmena i, doncs, retorn del text al Govern. No, és no a l'esmena i, doncs, manteniment del text.

Perdó: Sr. Bartumeu?

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, solament, una qüestió d'ordre. Vist com ha anat el debat i vist el contingut de les esmenes a la totalitat, al nostre Grup ens semblaria més procedent, salvat el cas que IDN discrepi, que féssim una sola votació.

El M.I. Sr. Síndic General:

No hi ha cap inconvenient si els dos grups hi estan d'acord!

D'acord?

S'accepta.

Aleshores farem una sola votació. Sí, és sí a l'esmena i serà la votació de les dues esmenes al mateix temps. No, és no a l'esmena i, doncs, manteniment del text del

pressupost. És a dir, amb una sola votació es resoldran les dues esmenes.

Votació:

M.I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona: NO

M.I. Sr. Jordi Torres Alís: NO

M.I. Sr. Joan Travesset Grau: NO

M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer: SI

M.I. Sr. Miquel Aleix Areny: NO

M.I. Sr. Josep Areny Fité: NO

M.I. Sr. Modest Baró Moles: NO

M.I. Sr. Lasdislau Baró Solà: NO

M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany: SI

M.I. Sr. Antoni Calvó Casal: NO

M.I. Sr. Enric Casadevall Medrano: NO

M.I. Sr. Antoni Cerqueda Gispert: NO

M.I. Sr. Francesc Cerqueda Pascuet: NO

M.I. Sr. Jordi Cinca Mateos: SI

M.I. Sr. Josep Dalleres Codina: NO

M.I. Sr. Simó Duró Coma: NO

M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols: SI

M.I. Sr. Josep Garrallà Rossell: NO

M.I. Sr. Antoni Martí Petit: NO

M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora: SI

M.I. Sr. Pere Moles Aristot: NO

M.I. Sr. Francesc Xavier Mora Baron: SI

M.I. Sr. Josep Angel Mortés Pons: NO

M.I. Sr. Enric Pujal Areny: NO

M.I. Sr. Jaume Riba Sabaté: SI

M.I. Sr. Josep Anton Ribes Roca: NO

M.I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa: NO

M.I. Sr. Gilbert Saboya Sunyé: NO

El M.I. Sr. Síndic General:

Recompte?

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

Recompte: 21 No. 7 Sí.

El M.I. Sr. Síndic General:

Doncs, es rebutgen les dues esmenes.

Es dona per finalitzat el debat de totalitat del Projecte de pressupost per al 1995, i aquest es tramitarà a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost a partir d'ara.

Passem al segon punt de l'ordre del dia:

2- Examen i aprovació, si escau, de les liquidacions de comptes de l'Administració general i de les entitats parapúbliques corresponents a l'exercici de 1993.

La Junta de Presidents va acordar el dia 10 d'octubre d'enguany demanar a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost l'elaboració d'un informe sobre les liquidacions de comptes per a l'exercici de 1993.

Per cartes de data 11 de novembre i 14 de desembre d'enguany l'informe em va ser tramès i el vaig trametre jo mateix també als Consellers Generals.

Passaré, doncs, la paraula al ponent, Sr. Josep Anton Ribes, que va ser nomenat per la Comissió per presentar l'informe.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes:

Gràcies, Sr. Síndic.

Dono lectura a l'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost o, en tot cas, a un extracte d'aquest informe on es ressalten els aspectes a decidir, donat que l'informe complet ja és a les seves mans.

QUANT A LA LIQUIDACIO DE COMPTES I ALS INFORMES D'AUDITORIA

S'han analitzat els documents titulats -Carta de comentaris i recomanacions - 31 de desembre de 1993- juntament amb els informes d'auditoria i dels estats financers corresponents i s'ha constatat que moltes de les recomanacions efectuades en anys anteriors s'han tingut en compte i han estat incorporades.

No obstant això, s'ha considerat oportú, dins l'informe de la Comissió, de reproduir aquelles recomanacions comptables que encara persisteixen o que corresponen a observacions de l'any que s'està examinant, a fi que es procedeixin a efectuar les gestions oportunes per tal d'adoptar-les.

CONSELL GENERAL

A partir de l'1 de gener de 1993 el Consell General duu els seus comptes d'una manera independent de la del Govern, ja que amb anterioritat a aquesta data els seus comptes estaven inclosos dins dels estats financers del Govern.

Es considera convenient que, independentment de la Llei general de les finances públiques i del Reglament de règim intern del Consell General, s'elabori un document on es detalli àmpliament quins són els circuits administratius que s'han de seguir.

GOVERN

En molts casos, el fet que persisteixin al llarg dels anys punts assenyalats en els informes d'auditoria ve donat per un problema informàtic, ja que els programes que en el seu moment s'adaptaven a les necessitats existents, actualment presenten moltes mancances, la qual cosa fa necessari que s'integrin totes les informacions comptables, tant pressupostàries com financeres, contractuals i patrimonials.

Es demana al Govern que procedeixi a modificar els programes informàtics existents i a desenvolupar i posar en marxa un sistema d'informació pressupostària i financera basat en un disseny conceptual adaptat a l'organització vigent avui dia i a les necessitats reals de l'Administració.

Així mateix, de l'anàlisi de la liquidació de comptes han sorgit una sèrie de qüestions que es volen posar de manifest, les quals ja apareixien en l'informe de la liquidació de comptes de l'exercici de 1992.

S'ha de tenir en compte, però, que si bé moltes de les recomanacions efectuades en l'informe de la liquidació de comptes de l'exercici de 1992 no hauran pogut ser adoptades, ja que van ser aprovades pel Consell General en una data molt propera a la presentació de l'informe de la liquidació de comptes de l'exercici de 1993, sí que hi haurà possibilitats de tenir-les en compte per als propers exercicis pressupostaris, a fi d'aportar-hi solucions, per tal que molts dels comentaris efectuats no es tornin a reproduir.

Avenços de fons

L'any 1993, el Govern va presentar al Consell General els Decrets d'avenços de fons número 28, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 46, 47, 58, 82 i 83, pels quals s'ha de sol·licitar l'oportuna aprovació del corresponent projecte de llei de crèdit extraordinari o de suplement de crèdit.

En el transcurs de 1993 el Govern va presentar, per tal que el Consell General els prengués en consideració i, si esqueia, els aprovés, els projectes de llei de suple-

ment de crèdit corresponents, que es van trametre a la Comissió Legislativa corresponent a fi que aquesta els analitzés i elaborés un informe, que va ser reprès per la Comissió Legislativa d'Economia, Finances i CEE.

Informe que es es va incloure dins l'ordre del dia de la sessió extraordinària de Consell General de data 4 de novembre de 1993, on es va aprovar el Projecte de llei de crèdit extraordinari per a l'adequació dels locals destinats a l'Administració de Justícia (Decret 31/93).

En el document de liquidació de 1993 tramès pel Govern s'adjunta, dins el capítol titulat "Modificacions de crèdit", l'apartat 2 que correspon als avenços de fons, on figuren, entre altres, l'avenç de fons que fa referència a la Cort del Rasse (Ordino) i el que fa referència a la Llar d'infants d'Encamp, dels quals el Govern no ha tramès al Consell General, per a la seva deguda informació, els corresponents decrets d'avenços de fons.

Pel que fa a l'avenç de fons de 80 milions de pessetes (Decret 31/93) -Administració de Justícia- el corresponent Projecte de llei de crèdit extraordinari va ser aprovat pel Consell General en la seva sessió del 4 de novembre, tal com ja s'ha comentat en un paràgraf anterior. Per tant, aquesta modificació de crèdit hauria d'haver-se detallat dins de l'apartat on figuren les modificacions de crèdit degudes a crèdits extraordinaris i suplement de crèdits aprovats pel Consell General.

Els projectes de llei que no van ser presos en consideració per la Comissió Legislativa corresponent i que, per tant, no van passar a ser debatuts al Ple de Consell General, es van considerar closos en finalitzar la legislatura i haurien d'haver estat repesos.

La Comissió proposa, per unanimitat, de cancel·lar els avenços de fons a càrrec de les diferents partides que s'indiquen en els Decrets número 28, 29, 30, 32, 33, 35, 36, 46, 47, 58, 82, 83/93.

A més, s'han de tenir en compte els comentaris efectuats amb relació al Decret número 31/93 i dels avenços de fons corresponents a la Cort del Rasse i a la Llar d'infants d'Encamp.

Institut Nacional de Finances

En el quadre d'endeutament s'hauria d'haver especificat que el crèdit entre el Govern i l'INAF és un crèdit-pont i que, per tant, no ha servit per finançar despeses de l'exercici, diferenciant l'endeutament en què s'ha incorregut pel pagament de les despeses liquidades en els pressupostos dels diferents exercicis, del deute contret amb l'INAF, que no ha representat cap corrent monetària.

Article sis bis de la Llei de pressupost de 1993

La Comissió Legislativa de Serveis Públics en el seu informe sobre el Projecte de pressupost per al 1993, va acordar mantenir, per a certs projectes d'inversió, els crèdits plurianuals presentats pel Govern, que autoritzava i donava suport a la seva realització sempre que hi hagués un compromís per part del Govern de no superar els costos estimats per la inversió total de l'obra en qüestió.

Per aquest motiu, va encomanar a la Comissió Legislativa d'Economia, Finances i CEE la inclusió d'un article dins el Projecte de llei de pressupost, a fi de reflectir els imports totals màxims aprovats per cada un dels projectes d'inversió en concret, per tal de mostrar la voluntat política de controlar que els costos dels projectes d'inversió no s'incrementin desmesuradament al llarg de la construcció de cada una de les obres, encàrrec que es va concretar en l'article sisè bis de la Llei de pressupost de 1993.

S'ha de tenir en compte, però, la temporalitat de la Llei de pressupost, en el sentit que l'article en qüestió s'hauria de reprendre en les futures lleis de pressupost.

En base a aquest article el Govern ha compromès la totalitat de la despesa per cadascun d'aquests projectes d'inversió en l'exercici de 1993.

Però el que aquest article permet és comprometre una obligació per un import global, que no té per què coincidir amb l'import màxim fixat en l'article 6 bis, obligació que s'ha d'executar com una despesa plurianual, ja que aquesta respon al fet que no es pot dur a terme en un sol exercici pressupostari. L'autorització o realització de les despeses de caràcter plurianual es subordinarà al crèdit que per a cada exercici es consignin en els respectius pressupostos.

En cas que s'hagués cregut convenient realitzar la totalitat de l'obra durant l'any 1993, el Govern hauria hagut de presentar el corresponent Projecte de llei de suplement de crèdit.

Es demana al Govern que en els futurs projectes de pressupost presentin les despeses de caràcter plurianual conforme al que s'estableix en els articles 20 i 21 de la Llei general de les finances públiques.

Desviació pressupostària

El pressupost inicial aprovat pel Consell General va ser de 23.220 milions de pessetes i el pressupost final ha estat de 28.332 milions de pessetes.

Aquesta diferència fa que es remarqui el que ja es va comentar en l'informe de la liquidació de comptes de l'exercici de 1992, sobre la necessitat de plantejar-se l'oportunitat d'adequar l'actual legislació pressupostària, a fi de reforçar els controls que s'hi estableixen.

ENTITATS PARAPUBLICUES

Es proposa d'aprovar les liquidacions de comptes de la resta d'entitats, a excepció de la gestió financera de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, per la qual es proposa de:

- deixar constància que els resultats són els que s'indiquen en les liquidacions de comptes presentats per la CASS i posteriorment auditats.

- no aprovar-los, fins que no s'hagin regularitzat les partides de la gestió dels béns patrimonials situats en inversions financeres, essent la comissió tècnica creada a aquest efecte l'encarregada de vetllar, supervisar i analitzar l'evolució de les inversions financeres.

A més, la Comissió considera que tota la documentació que fa referència a la gestió financera de la CASS, obtinguda mitjançant els informes d'auditoria i mitjançant la gestió duta a terme per la comissió tècnica de seguiment creada a aquest efecte, ha de ser recopilada en un informe en el qual s'especifiqui que els comptes dels anys 1989, 1990, 1991, 1992, dels quals solament s'ha deixat constància i que no s'han aprovat pel Consell General, així com del que es decideixi respecte als comptes de 1993, han estat ajustats i que la base de presentació de la informació financera és correcta.

Per tant, la Comissió proposa que un cop es pugui disposar d'aquesta informació es procedeixi a realitzar un debat en el Ple del Consell General, a fi de regularitzar les liquidacions de comptes des de l'any 1989 fins a l'any 1993.

RECOMANACIONS GENERALS

En aquest apartat es posen de manifest aquells punts que es van repetint al llarg dels anys i en diferents organismes, que encara no han estat solucionats i que les comissions legislatives de diferents legislatures han remarcat en els respectius informes.

Immobilitzat material

Els auditors recomanen que el patrimoni de l'Administració general sigui valorat per taxadors independents, tot definint un control intern comptable dels moviments d'aquest immobilitzat.

Es considera que aquesta proposta, a què es fa referència des de l'any 1983, proporcionarà una imatge més adequada dels drets i obligacions de l'Administració general.

Jubilacions

El Reglament de la pensió de jubilació aprovat pel Consell General el 29 de juliol de 1981 determina que s'ha de pagar part de la pensió de jubilació de totes les

persones que, fins al 31 de desembre de l'any 1988, compleixin 65 anys i deixin de treballar, sempre que hagin prestat els seus serveis en l'entitat durant un mínim de 15 anys.

El problema es deriva de la no aplicació d'aquesta legislació per a tots els funcionaris que es jubilin a partir del 1r. de gener de 1989.

Per tant, es torna a recomanar la realització d'un estudi actuarial que permeti conèixer el cost per l'Administració general causat pel pagament de les pensions i també poder preveure'l dins del pressupost.

Fons mutu de personal

Es creu convenient posar de manifest la necessitat d'encomanar l'estudi del Fons mutu dels funcionaris, que té per objecte abonar la nòmina fins al 100 per cent quan el personal està de baixa. Des de fa anys els pagaments han estat superiors als ingressos per les retencions efectuades, la qual cosa posa de manifest que aquest Fons no pot cobrir tots els pagaments.

Formalitzar concessions

Servei de Telecomunicacions d'Andorra

Es creu convenient de demanar al Govern que estudiï la possibilitat de traspasar els béns del Servei de Televisió que van ser transferits d'aquesta entitat l'any 1985 a l'ORTA, per tal que la situació quedi formalitzada legalment.

Centre Nacional d'Informàtica d'Andorra

Es recomana que es defineixi clarament la naturalesa que han de tenir les operacions dutes a terme pel lloguer i el condicionament de l'edifici que ocupa actualment el CNIA i que es documenti de la forma oportuna a fi de donar-li el tractament comptable adequat.

Per tot l'anteriorment exposat es proposa d'aprovar les liquidacions de comptes de l'Administració general i de les entitats parapúbliques, amb l'excepció de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, pel que fa a la gestió financera, i es recomana que es prenguin en consideració tant els comentaris realitzats pels auditors sobre els estats financers, com les observacions efectuades amb relació la gestió pressupostària.

És tot, gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Els grups parlamentaris: Grup Mixt? No pren la paraula. Agrupament Canillo-Massana? No. Coalició Nacional Andorrana? No. Nova Democràcia? No. Grup Lliberal? No. Agrupament Nacional Democràtic? No.

Doncs, vist l'informe, proposo acceptar per assentiment les liquidacions de comptes de l'Administració general i de les entitats parapúbliques corresponents a l'exercici de 1993, en els termes que diu l'informe elaborat per la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost.

S'accepta?

Doncs, s'accepta en els termes que diu l'informe.

Passarem al tercer punt de l'ordre del dia:

3- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de modificació de l'article 2 del Reglament d'aplicació núm.6 i dels articles 3 i 4 del Reglament d'aplicació núm.10 de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Passo la paraula al Sr. Cap de Govern.

El M.I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. Síndic.

El motiu d'haver demanat el tràmit d'urgència per a aquest Projecte de llei és que el Govern va rebre la carta que s'acompanya amb la documentació datada del dia 20 de desembre, però rebuda i entrada el dia 27 de desembre personalment al despatx, en la qual es diu que en la reunió del 6 d'octubre d'enguany el Consell d'Administració va aprovar el pressupost de la CASS per a l'exercici proper, amb l'augment del punt de 4'878 %. Es demanava en aquesta carta que com tots els anys es proposés la modificació del Reglament d'aplicació núm. 5 i del 6 també, en els punts que cada any es fa pel tema de les pensions.

Per això vaig haver de demanar amb tota urgència, al Sr. Síndic, si es podia incloure aquest tema en l'ordre del dia. Afortunadament hi havia Consell convocat per avui. D'aquesta manera, si vostres senyories ho aproven no hi haurà cap retard en la posada al dia de la pensió que s'ha d'aplicar des de primers de gener. Altrament potser la CASS hauria d'actuar -malgrat que aquesta Llei no surti publicada- de tal manera que poguéssim posar al dia els ajustaments que corresponguin al mes de gener i d'aquesta manera saber amb certesa quina és l'actualització de les pensions.

Naturalment, per part del Govern demanarem a la Seguretat Social que en pròxims exercicis arribi amb mes temps -com d'altres vegades ha arribat- la comunicació d'aquesta modificació. El que passa és que potser no sé si per a l'any proper serà necessari, perquè

dins del marc de la reestructuració dels reglaments de la Seguretat Social hi hauria d'haver probablement un canvi de sistema, perquè passar per llei dins del Consell General la modificació d'un punt del Reglament només per aprovar una augment de pensions del 4'8% potser no és el procediment legislatiu més adequat. Amb això segur que tots arribarem a un acord aviat sobre molts altres canvis que s'hauran de fer dins la reglamentació -obligats per la Constitució- de la Seguretat Social. Dins d'aquests canvis s'haurà de tenir en compte aquests procediments que s'han de portar ara de la manera que es porten i no potser d'altra manera.

Per tant, tal com he presentat i tal com he justificat -afortunadament s'ha pogut incloure en l'ordre del dia d'avui- i si és aprovat, doncs, la Seguretat Social tindrà la modificació que requereix perquè en el tràmit més ràpid possible pugui ser publicada aquesta Llei. Es tot.

El M.I. Sr. Síndic General:

El Grup Mixt? Sr. Vicenç Alay.

El M.I. Sr. Vicenç Alay:

Volíem dir, Sr. Síndic, que l'exposició de motius és una modificació tècnica. A més, afegir que compartim les paraules del Sr. Cap de Govern respecte al que ha dit ara.

El M.I. Sr. Síndic General:

Agrupament Canillo- Massana? No. Coalició Nacional Andorrana? No. Nova Democràcia? No. Grup Lliberal? Sr. Francesc Cerqueda.

El M.I. Sr. Francesc Cerqueda:

Sí, jo volia fer una intervenció recollint una mica l'exposició que ha fet el Sr. Cap de Govern, i ens estem plantejant el caràcter d'extrema urgència. A mi en sembla que per a aquests casos -com ho contempla l'article 113 del Reglament- sobretot amb lleis que cada any regularment es presenten, penso que sí que és d'extrema urgència per les conseqüències que pot tenir: primerament, per l'erari públic ja que comporta un augment de cotitzacions per als no assalariats i sobretot per a les persones que es beneficien de les pensions de vellesa o d'incapacitat, així podran beneficiar-se des del primer moment. Penso que la idea que ha plantejat el Sr. Cap de Govern d'introduir-ho a nivell de decrets de Govern i no amb projectes de llei del Consell, és quelcom de molt positiu.

Voldria recalcar -com ha dit també el Sr. Cap de Govern- que el dia 6 d'octubre d'enguany el Consell d'Administració pren l'acord, i lamento que haguem de tractar això amb caràcter d'urgència i que hagin estat dos mesos i mig per prendre l'acord d'enviar-ho al Sr. Cap de Govern i set dies perquè arribi de la Caixa de Seguretat Social al Govern. Personalment, això em sorprèn. Demanaria als representants del Govern que assistiran al Consell d'Administració que en l'esdevenidor ho corregeixin encara que només sigui per afavorir la gestió del Govern.

Però, pel que fa a l'altre tema -i aquí potser persones més capacitades que jo em podran eventualment corregir, parlo a nivell tècnic- em refereixo a l'article 2, en l'últim apartat que diu: "...aquestes modificacions seran aplicables a partir del primer de gener del 95...", no sé si la norma no és entraran en vigor el mateix dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial. Si aquesta fos la norma, em sembla que s'hauria de corregir, doncs, l'últim apartat: "...aquestes modificacions entraran en vigor el mateix dia de la seva publicació al Butlletí Oficial..." És en aquell moment que em sembla que tenen efecte. Tenen efecte tot i que l'execució i el benefici a favor dels beneficiaris entrarà durant el mes de gener.

El M.I. Sr. Síndic General:

En principi tots són beneficiosos, es a dir, que poden tenir l'efecte retroactiu...

El M.I. Sr. Francesc Cerqueda:

Evidentment, beneficien l'interessat, però penso que s'hauria de mantenir la norma general i modificar, doncs, entraran en vigor el mateix dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial.

El M.I. Sr. Síndic General:

Perdó, és que la Llei entrarà en vigor el dia de publicació però els efectes són efectes a 1 de gener de 1995.

El M.I. Sr. Francesc Cerqueda:

D'acord.

El M.I. Sr. Síndic General:

En tot cas, caldrà verificar en el moment de la publicació que quedi ben especificat això.

Es tractaria d'afegir en tot cas a l'articulat: entraran en vigor.

El M.I. Sr. Francesc Cerqueda:

“...aquestes modificacions seran aplicades a partir de l'1 de gener i entraran en vigor el dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial...”

El M.I. Sr. Síndic General:

És una disposició final, es pot posar.

Hi ha oposició per afegir aquest redactat?

No hi ha oposició.

S'accepta.

El M.I. Sr. Síndic General:

Agrupament Nacional Democràtic? No pren la paraula.

Bé, proposo, doncs, l'acceptació per assentiment del text amb la modificació que s'ha proposat.

S'accepta.

S'aixeca la sessió.

(Són les 17h45).

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 200 PTA
Subscripcions: tel. 821234